

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ĮMONIŲ, KURIOS NĖRA SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO SUBJEKTAI, ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITO ATLIKIMO IR ATASKAITŲ TEIKIMO PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2017 m. vasario 22 d. Nr. 1-46

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 6 straipsnio 18 punktu ir Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 11 straipsniu:

1. Tvirtinu Įmonių, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, energijos vartojimo audito atlikimo ir ataskaitų teikimo priežiūros tvarkos aprašą (pridedama).

2. Paskiriu valstybės įmonę Energetikos agentūrą vykdyti įmonių, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, energijos vartojimo audito atlikimo ir ataskaitų teikimo priežiūrą.

3. Pripažįstu netekusiu galios Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. spalio 19 d. įsakymą Nr. 1-235 „Dėl Energijos vartojimo audito, kurį privalo atlikti įmonės pagal 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo 8 straipsnio 4 ir 6 dalių bei VI priedo nuostatų reikalavimus, atlikimo gairių aprašo patvirtinimo“.

4. Nustatau, kad:

4.1. įmonės, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, valstybės įmonei Energetikos agentūrai pirmą kartą privalo pateikti energijos vartojimo audito ataskaitą ne vėliau kaip iki 2017 m. liepos 1 d.;

4.2. įmonių, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, energijos vartojimo auditas, atliktas Lietuvos arba kitų Europos Sąjungos valstybių narių kvalifikuotų ir (arba) atestuotų auditorių ne anksčiau nei prieš ketverius metus iki šio aprašo įsigaliojimo datos, yra laikomas lygiaverčiu pirmą kartą atliekamam energijos vartojimo auditui. Įmonės, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, pateikia šio energijos vartojimo audito ataskaitą vadovaujantis šio įsakymo 4.1 papunktyje nustatyta tvarka;

4.3. įmonės, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, įgyvendinusios arba įgyvendinančios nepriklausomos organizacijos pagal atitinkamus Europos Sąjungos ir tarptautinius standartus sertifikuotą energijos vartojimo arba aplinkos vadybos sistemą valstybės įmonei Energetikos agentūrai pirmą kartą privalo pateikti informaciją, nurodytą šio Aprašo 24.1 papunktyje, ne vėliau kaip iki 2017 m. liepos 1 d.;

4.4. po šio Aprašo įsigaliojimo įsteigtos įmonės, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, valstybės įmonei Energetikos agentūrai pirmą kartą privalo pateikti energijos vartojimo audito atskaitą ne vėliau kaip per dvejus metus nuo įmonės veiklos pradžios.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro
2017 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1-46

**ĮMONIŲ, KURIOS NĖRA SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO SUBJEKTAI,
ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITO ATLIKIMO IR ATASKAITŲ TEIKIMO
PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Įmonių, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, energijos vartojimo audito atlikimo ir ataskaitų teikimo priežiūros tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato energijos vartojimo audito (toliau – Auditas) atlikimo ir priežiūros tvarką.

2. Šis Aprašas yra taikomas Lietuvos Respublikoje registruotoms ir jos teritorijoje ūkinę veiklą vykdančioms įmonėms, kurios pagal Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnio 1–3 dalyse nustatytas sąlygas nepriskiriamos labai mažoms, mažoms ar vidutinėms įmonėms (toliau – Didelės įmonės), atliekančioms Auditą joms nuosavybės teise priklausančiuose pastatuose, įrenginiuose, technologiniuose procesuose, geležinkelių bei sausumos kelių transporto priemonėse (toliau – Transporto priemonės), neatsiejamuose nuo įmonės vykdomos ūkinės veiklos ir būtinų šiai veiklai vykdyti ir Audito priežiūrą atliekančiai institucijai valstybės įmonei Energetikos agentūrai (toliau – Agentūra).

3. Įvertinimas, ar Auditas yra privalomas įmonei, atliekamas pagal Aprašo priede pateikiamą schemą.

4. Aprašu siekiama nustatyti Didelių įmonių Audito atlikimo, Audito ataskaitos parengimo ir jos pateikimo Agentūrai tvarką.

5. Auditas atliekamas vadovaujantis pagrindiniais Audito atlikimo principais, nurodytais Išsamiojo energijos, energijos išteklių ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 4-184 „Dėl Išsamiojo energijos, energijos išteklių ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodikos patvirtinimo“ (toliau – Viešojo naudojimo paskirties pastatų metodika), Energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo audito atlikimo technologiniuose procesuose ir įrenginiuose metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. 1-141 „Dėl Energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo audito atlikimo technologiniuose procesuose ir įrenginiuose metodikos patvirtinimo“ (toliau – Technologinių procesų ir įrenginių metodika).

6. Didelės įmonės privalo atlikti Auditą ne rečiau kaip kas ketverius metus skaičiuojant nuo paskutinio praėjusio Audito atlikimo.

7. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, atsižvelgiant į Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu Nr. 1-148 „Dėl Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Audito atlikimo ir specialistų rengimo tvarkos aprašas) nuostatas, bei kitais Auditui taikytiniais Lietuvos Respublikos standartais.

8. Šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo

įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir šiuos įstatymus įgyvendinančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS

AUDITO ATLIKIMAS DIDELĖSE ĮMONĖSE

9. Didelė įmonė yra atsakinga už jai nuosavybės teise priklausančių pastatų, įrenginių ar technologinių procesų ir transporto priemonių, neatsiejamų nuo įmonės veiklos bei būtinų šiai veiklai vykdyti, Audito atlikimą.

10. Auditą Didelėse įmonėse turi teisę atlikti savarankiškai dirbantis fizinis asmuo ar juridinio asmens darbuotojas, kuriam teisė atlikti Auditą suteikta pagal Aprašo 7 punkte nurodyto Audito atlikimo ir specialistų rengimo tvarkos aprašo nuostatas (toliau – Auditorius), Didelės įmonės vidaus ekspertas ir kitų Europos Sąjungos valstybės narių kvalifikuoti ir (arba) atestuoti auditoriai (toliau – ES Auditoriai). Jei Auditas atliekamas ES auditorių, privaloma pateikti Auditą parengusio ES auditoriaus kvalifikacijos atestato kopiją ir ją patvirtinančius dokumentus su vertimu į lietuvių kalbą.

11. Tuo atveju, kai Didelės įmonės energijos sąnaudos technologiniams procesams yra lygios arba didesnės nei 20 proc. visų įmonės energijos sąnaudų, Auditą įmonėje atlieka Auditoriai, kuriems yra suteikta teisė Auditą atlikti pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams.

12. Transporto priemonėse energijos sąnaudas gali įvertinti bei energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių pasiūlymus rengia Auditorius, kuriam suteikta teisė Auditą atlikti įrenginiuose ir technologiniams procesams.

13. Jei Didelės įmonės yra įgyvendinusios nepriklausomos organizacijos pagal atitinkamus Europos Sąjungos ir tarptautinius standartus sertifikuotą energijos vartojimo arba aplinkos vadybos sistemą, kuri apima Auditą, tai toks Auditas turi būti atliktas įmonės vidaus eksperto ar Auditoriaus, turinčio kvalifikacinį atestatą, suteikiantį teisę atlikti Auditą įrenginiuose ir technologiniams procesams pagal Audito atlikimo ir specialistų rengimo tvarkos aprašą.

14. Auditas Didelėse įmonėse yra atliekamas siekiant įvertinti:

14.1. pastato energijos sąnaudas, skirtas netechnologiniams procesams ir įrenginiams;

14.2. energijos sąnaudas technologiniuose procesuose ir įrenginiuose;

14.3. energijos sąnaudas Transporto priemonėse.

15. Auditas Didelėse įmonėse turi būti atliekamas ir Audito ataskaita turi būti pateikiama vadovaujantis šiais minimaliais reikalavimais:

15.1. atliekant Auditą Didelėse įmonėse, surenkama reikalinga Auditui atlikti informacija apie:

15.1.1. įmonės veiklą, gaminamą produkciją bei teikiamas paslaugas;

15.1.2. energijos, energijos išteklių, geriamojo ir pramoninio vandens (toliau – vandens) sąnaudas bei išlaidas per paskutinius dvejus kalendorinius metus, kurios pateikiamos kiekvienam energijos išteklių ar energijos rūšiai atskirai;

15.2. nustatomi energijos, energijos išteklių ir vandens srautai bei nustatomas jų pasiskirstymas pastatuose, padaliniuose, įrenginiuose, technologiniams procesams, Transporto priemonėms ir pagrindinėms galutinio vartojimo įrenginių grupėms. Sudaromi energijos, energijos išteklių ir vandens balansai;

15.3. nustatomos galutinio vartojimo įrenginių techninės bei energetinės charakteristikos;

15.4. atliekama energijos, energijos išteklių ir vandens sąnaudų ir išlaidų analizė bei pateikiamos energijos sąnaudas ir (arba) išlaidas mažinančios energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės;

15.5. pateikiamos ir įvertinamos energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo efektyvumo didinimo priemonės bei energijos kiekių sutaupymai ir jų vertės;

15.6. įvertinamos atsinaujinančių energijos išteklių bei kogeneracinių jėgainių panaudojimo galimybės ir nauda;

15.7. atliekamas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių ekonominio efektyvumo vertinimas vadovaujantis Viešojo naudojimo paskirties pastatų metodikos 11 skyriaus ir Technologinių procesų ir įrenginių metodikos 13 skyriaus nuostatomis.

16. Audito metu turi būti analizuojama ne mažiau kaip 80 proc. visų Didelei įmonei nuosavybės teise priklausančių pastatų, įrenginių, technologinių procesų ir Transportų priemonių, neatsiejamų nuo įmonės veiklos bei būtinų šiai veiklai vykdyti, energijos sąnaudų, jei jos yra pakankamos energijos vartojimo efektyvumo rodikliams įvertinti ir sudaro galimybes patikimai nustatyti energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones.

17. Nustatant galutinio vartojimo įrenginių technines charakteristikas ir vertinant technologinių parametrų energetines charakteristikas atliekami matavimai, jei be jų neįmanoma nustatyti energijos, energijos išteklių ir vandens nuostolių, kurie reikalingi išvadoms apie energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupymą pateikti. Šių matavimų rezultatai pateikiami Audito ataskaitoje.

18. Jei Audito atlikimo metu nustatoma, kad vienai ar kelioms daugiausiai energijos vartojančių pastatų, įrenginių ar transporto priemonių grupėms, technologiniam procesui ar jo daliai tikslinga atlikti detalesnį Auditą, Audito ataskaitoje teikiamas pasiūlymas papildomam Auditui atlikti. Šiuo atveju Audito ataskaitoje yra pagrindžiamas papildomo Audito atlikimo būtinumas, nurodomas jo tikslas ir trukmė.

19. Lietuvos Respublikoje įsteigtas (veiklą vykdomas) užsienio juridinio asmens filialas ir (ar) atstovybė, kuri, vadovaujantis šio Aprašo 2 punktu, yra laikoma Didele įmone, Auditą gali atlikti arba savarankiškai, arba kartu su šį filialą ir (ar) atstovybę įsteigusiu užsienio juridiniu asmeniu. Toks Auditas laikomas lygiaverčiu pagal Aprašo 5 punktą atliktam Auditui ir jam taikomi šio įsakymo 4.1 papunkčio reikalavimai.

20. Auditorius yra atsakingas už atlikto Auditą ir Audito ataskaitoje pateiktus duomenis.

III SKYRIUS

AUDITO ATASKAITOS TEIKIMAS

21. Didelės įmonės ne rečiau kaip kas ketverius metus, skaičiuojant nuo paskutinio praėjusio Audito atlikimo, parengia ir pateikia Agentūrai Audito ataskaitos kopiją. Audito ataskaitos kopija Agentūrai turi būti pateikiama ne vėliau kaip iki gruodžio 5 d., išskyrus teikiant Audito ataskaitą pirmą kartą pagal šio įsakymo 4.1 papunktyje nustatytą reikalavimą.

22. Audito ataskaitos tituliname lape turi būti nurodyta Auditą atlikusio Auditoriaus kvalifikacija, atestato numeris, Auditoriaus vardas, pavardė, Audito atlikimo data. Ataskaitą pasirašo Auditą atlikę Auditorius (-iai) ir ataskaitą priėmęs Didelės įmonės vadovas.

23. Audito ataskaitos kopija Agentūrai teikiama elektroniniu paštu arba duomenų laikmenoje (.docx ir .pdf formatais).

IV SKYRIUS

KITOS BŪTINOS INFORMACIJOS PATEIKIMAS

24. Didelės įmonės pateikia Agentūrai kitą būtiną informaciją:

24.1. jeigu Didelės įmonės yra įgyvendinusios arba įgyvendina nepriklausomos organizacijos pagal atitinkamus Europos Sąjungos ir tarptautinius standartus sertifikuotą energijos vartojimo arba aplinkos vadybos sistemą, ir jų turima vadybos sistema apima Auditą, jos yra atleidžiamos nuo prievolės atlikti Auditą pagal Aprašo 6 punktą. Tokiu atveju Didelės įmonės kasmet iki gruodžio 5 d. Agentūrai privalo pateikti:

24.1.1. įgyvendinamos energijos vartojimo arba aplinkos vadybos sistemos aprašymą;

24.1.2. visų Didelei įmonei siūlomų energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo efektyvumo didinimo priemonių pasiūlymų suvestinę, nurodytą Technologinių procesų ir įrenginių metodikos 6 priede;

24.1.3. energijos vartojimo arba aplinkos vadybos sistemos galiojančio sertifikato kopiją.

24.2. jei Didelės įmonės nuosavybės teise priklausančiam pastatui yra išduotas pastato energinio naudingumo sertifikatas, pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 51 straipsnio nuostatas, Agentūrai kartu su Audito ataskaita privalo pateikti ir šio pastato energinio naudingumo sertifikato kopiją;

24.3. tuo atveju, kai Lietuvos Respublikoje įsteigtas (veiklą vykdančias) užsienio juridinio asmens filialas ir (ar) atstovybė Auditą atliko kartu su šį filialą ir (atstovybę) įsteigusio užsienio juridiniu asmeniu, Didelės įmonės pateikia Agentūrai Audito ataskaitos kopiją arba Technologinių procesų ir įrenginių metodikos 6 priede nurodytą energijos ir vandens vartojimo efektyvumo didinimo priemonių suvestinę;

24.4. jei Didelė įmonė atitinka nors vieną iš sąlygų, nurodytų Aprašo 28 punkte, apie tai ji informuoja Agentūrą, pateikdama tai pagrindžiančius dokumentus.

V SKYRIUS AUDITO PRIEŽIŪRA

25. Didelių įmonių Audito atlikimo priežiūrą vykdo Agentūra.

26. Agentūra atlieka šias funkcijas:

26.1. kaupia ir sistemina informaciją apie Didelių įmonių atliktus Auditus ir Auditų ataskaitų rekomendacijas (energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių suvestines);

26.2. kasmet atlieka nuo 5 iki 20 procentų visų pateiktų Auditų ataskaitų kokybės vertinimą;

26.3. teikia konsultacijas įmonėms dėl šio Aprašo reikalavimų įgyvendinimo;

26.4. ne rečiau kaip kartą per metus teikia Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai informaciją apie Didelėse įmonėse atliekamus Auditus.

27. Agentūra kasmet iki gruodžio 31 d. informuoja Dideles įmones apie jų prievolę kitais metais pateikti Audito ataskaitą, naudodamasi šiais Tarpžinybinės mokestinių duomenų saugyklos duomenimis už praėjusius kalendorinius metus:

27.1. juridinio asmens kodas, pavadinimas ir adresas;

27.2. vidutinis darbuotojų skaičius;

27.3. įmonės metinės pajamos, mln. eurų;

27.4. įmonės balanse nurodyto turto vertė, mln. eurų.

VI SKYRIUS AUDITO ATLIKIMUI TAIKOMOS IŠIMTYS

28. Auditas neatliekamas Didelėse įmonėse, kurios atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

28.1. yra bankrutavusios, likviduojamos, sustabdžiusios ar apribojusios savo veiklą;

28.2. iškelta restruktūrizavimo, bankroto byla arba bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, inicijuotos priverstinio likvidavimo procedūros;

28.3. nevykdo ūkinės veiklos, nepriklausomai nuo įmonės teisinės formos.

29. Jei Didelės įmonės nuosavybės teise priklausančiam pastatui yra išduotas pastato energinio naudingumo sertifikatas pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 51 straipsnio nuostatas, Didelė įmonė neatlieka šio pastato Audito.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Asmenys, pažeidę Aprašo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
